Tämä asiakirja on ainoastaan dokumentoinnin apuväline eikä sillä ole oikeudellista vaikutusta. Unionin toimielimet eivät vastaa sen sisällöstä. Säädösten todistusvoimaiset versiot on johdanto-osineen julkaistu Euroopan unionin virallisessa lehdessä ja ne ovat saatavana EUR-Lexissä. Näihin virallisiin teksteihin pääsee suoraan tästä asiakirjasta siihen upotettujen linkkien kautta.

►B

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2015/1018,

annettu 29 päivänä kesäkuuta 2015,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 376/2014 mukaisesti pakollisesti ilmoitettavien siviili-ilmailun poikkeamien luokittelua koskevan luettelon vahvistamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

(EUVL L 163, 30.6.2015, s. 1)

sellaisena kuin se on muutettuna seuraavilla:

		virallinen lehti		
		N:o	sivu	päivämäärä
►M1	Komission täytäntöönpanoasetus (EU) 2022/3, annettu 4 päivänä tammikuuta 2022	L 1	3	5.1.2022

▼B

KOMISSION TÄYTÄNTÖÖNPANOASETUS (EU) 2015/1018,

annettu 29 päivänä kesäkuuta 2015,

Euroopan parlamentin ja neuvoston asetuksen (EU) N:o 376/2014 mukaisesti pakollisesti ilmoitettavien siviili-ilmailun poikkeamien luokittelua koskevan luettelon vahvistamisesta

(ETA:n kannalta merkityksellinen teksti)

1 artikla

Yksityiskohtainen poikkeamien luokittelu, johon on viitattava ilmoitettaessa poikkeamista pakollisten ilmoitusjärjestelmien välityksellä asetuksen (EU) N:o 376/2014 4 artiklan 1 kohdan mukaisesti, vahvistetaan tämän asetuksen liitteissä I–V.

2 artikla

Tämä asetus tulee voimaan kahdentenakymmenentenä päivänä sen jälkeen, kun se on julkaistu *Euroopan unionin virallisessa lehdessä*.

Sitä sovelletaan 15 päivästä marraskuuta 2015.

Tämä asetus on kaikilta osiltaan velvoittava, ja sitä sovelletaan sellaisenaan kaikissa jäsenvaltioissa.

▼B

LIITE I

POIKKEAMAT, JOTKA LIITTYVÄT ILMA-ALUKSEN TOIMINTAAN

Huomautus: Tämä liite on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

1. LENTOTOIMINTA

1.1 **Lennon valmistelu**

1) Väärien tietojen käyttäminen tai syöttövirhe lentosuunnistukseen tai suoritusarvojen laskentaan käytettävissä laitteissa, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Vaarallisten aineiden kuljettaminen tai yritys kuljettaa niitä sovellettavan lainsäädännön vastaisesti, mukaan luettuina vaarallisten aineiden virheelliset merkinnät, pakkaaminen ja käsittely.

1.2 **Ilma-aluksen valmistelu**

1) Väärä polttoainetyyppi tai epäpuhdas polttoaine.

2) Puuttuva, virheellinen tai riittämätön jäänpoisto/jäänestokäsittely.

1.3 **Lentoonlähtö ja lasku**

1) Ajautuminen ulos rullaustieltä tai kiitotieltä.

2) Tosiasiallinen tai mahdollinen rullaustie- tai kiitotieturvallisuuspoikkeama (tunkeutuminen rullaustielle tai kiitotielle).

3) Tunkeutuminen loppulähestymis- ja lentoonlähtöalueelle (FATO).

4) Keskeytetty lentoonlähtö.

5) Kyvyttömyys saavuttaa vaaditut tai ennakoidut suoritusarvot lentoonlähdön, ylösvedon tai laskun aikana.

6) Tosiasiallinen lentoonlähtö, lähestyminen tai lasku taikka lentoonlähtö-, lähestymis- tai laskuyritys virheellisellä lentoasulla.

7) Pyrstön, potkurin lavan/siiven kärjen tai moottorikodan kosketus maahan lentoonlähdön tai laskun aikana.

8) Lähestymisen jatkaminen lentotoiminnan harjoittajan määrittämien vakaan lähestymisen kriteerien vastaisesti.

9) Mittarilähestymisen jatkaminen julkaistujen minimien alapuolelle ilman riittävää näköyhteyttä.

10) Hätä- tai pakkolasku.

11) Vajaaksi jäänyt tai pitkäksi mennyt lasku.

12) Kova lasku.

▼B

1.4 **Kaikki lennon vaiheet**

1) Hallinnan menetys.

2) Epätavallinen lentoasento tai normaalin pituuskallistuksen, kallistuskulman tai ilmanopeuden ylitys, joka on olosuhteisiin soveltumaton.

3) Selvityskorkeudesta poikkeaminen.

4) Lennon rajakäyrän suojaamiseen liittyvän järjestelmän aktivoituminen, mukaan luettuina sakkausvaroitus, ohjaussauvan täristin, sauvantyönnin ja automaattiset suojalaitteet.

5) Tahaton poikkeaminen aiotulta tai osoitetulta lentoreitiltä vähintään kaksi kertaa vaaditun suunnistustarkkuuden verran tai vähintään 10 merimailia.

6) Ilma-aluksen lentokäsikirjassa määrättyjen rajoitusten ylittäminen.

7) Virheellinen korkeusmittariasetus.

8) Suihkumoottorin ilmavirran, roottorin alasvirtauksen ja potkurin ilmavirran aiheuttamat poikkeamat, jotka ovat vaarantaneet tai olisivat voineet vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

9) Automaatiomoodin tai ohjaamomiehistön saatavilla olevien ohjaamotietojen tulkintavirhe, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

1.5 **Muut poikkeamat**

1) Rahdin tai muun ulkopuolisen varustuksen tahaton irtoaminen.

2) Tilannetietoisuuden menetys (mm. tietoisuus ympäristöstä, toimintamoodista ja järjestelmistä, asentotajun menetys ja aika-arviot).

3) Mikä tahansa poikkeama, jossa ihmisen toimintakyky on suoraan vaikuttanut tai olisi voinut myötävaikuttaa onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen syntymiseen.

2. TEKNISET POIKKEAMAT

2.1 **Rakenteet ja järjestelmät**

1) Ilma-aluksen jonkin rakenneosan irtoaminen lennon aikana.

2) Järjestelmän epäkuntoisuus.

3) Järjestelmän varmistuksen vikaantuminen.

4) Nestevuoto, joka aiheuttaa palovaaran tai ilma-aluksen rakenteiden, järjestelmien tai laitteiden mahdollisesti vaarallisen saastumisen tai joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

5) Polttoainejärjestelmän toimintahäiriöt tai viat, jotka vaikuttavat polttoaineen syöttöön ja/tai kulkuun.

6) Näyttöjärjestelmän toimintahäiriö tai vika, jonka seurauksena miehistö saa harhaanjohtavia näyttöjä.

7) Ohjaimien toimintahäiriöt kuten epäsymmetrisesti toimivat tai juuttuneet ohjaimet (esimerkiksi nostovoimaan (laskusiivekkeet/etureunasolakot), vastukseen (spoilerit), lentoasennon hallintaan (siivekkeet, korkeusperäsimet tai sivuperäsin) liittyvät laitteet).

▼B

2.2 **Työntövoima (mukaan luettuina moottorit, potkurit ja roottorijärjestelmät) ja apuvoimalaitteet**

1) Potkurin, roottorin tai voimalaitteen minkä tahansa osan tai hallintalaitteen vika tai merkittävä toimintahäiriö.

2) Pää-/pyrstöroottorin, voimansiirron ja/tai vastaavien järjestelmien vaurio tai vika.

3) Moottorin tai apuvoimalaitteen sammuminen tai tarvittaessa sammuttaminen lennon aikana (esimerkiksi ETOPS (Extended range Twin engine aircraft Operations, pitkän matkan lennot kaksimoottorisilla ilma-aluksilla), MEL (Minimum Equipment List, minimivarusteluettelo)).

4) Moottorin toimintarajoituksen ylittäminen, mukaan luettuna suurella nopeudella pyörivän komponentin liian suuri kierrosnopeus tai kyvyttömyys hallita kierrosnopeutta (esim. apuvoimalaite, ilmakäynnistin, ilmastointilaite, patoilmaturbiini, potkuri tai roottori).

5) Moottorin, voimalaitteen, apuvoimalaitteen tai voimansiirron jonkin osan vika tai toimintahäiriö, jolla on yksi tai useampia seuraavista vaikutuksista:

a) reverssin toimimattomuus tai tahaton toiminta;

b) kyvyttömyys säätää tehoa, työntövoimaa tai kierroslukua;

c) osien/sirpaleiden sinkoutuminen suojuksen läpi.

3. VUOROVAIKUTUS LENNONVARMISTUSPALVELUIDEN JA ILMALIIKENTEEN HALLINNAN KANSSA

1) Turvallisuutta heikentävä lennonjohtoselvitys.

2) Pitkäkestoinen yhteyden menetys ilmaliikennepalveluun tai ilmaliikenteen hallintayksikköön.

3) Eri ilmaliikennepalveluyksiköiltä saadut keskenään ristiriitaiset ohjeet, jotka voivat johtaa porrastuksen menetykseen.

4) Radioviestinnän tulkintavirhe, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

5) Tahallinen lennonjohdon ohjeesta poikkeaminen, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

4. HÄTÄTILANTEET JA MUUT KRIITTISET TILANTEET

1) Mikä tahansa hätäilmoitukseen (”Mayday” tai ”Pan”) johtava tapahtuma.

2) Palaminen, sulaminen, savun muodostuminen, kaasujen muodostuminen, kipinöinti, ylikuumeneminen, tulipalo tai räjähdys.

3) Ohjaamon tai matkustamon epäpuhdas ilma, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

4) Ohjaamo- tai matkustamomiehistö ei hätätilanteessa ole noudattanut asianmukaista poikkeus- tai hätätilannemenetelmää.

5) Hätävarusteiden tai poikkeusmenetelmän käyttäminen, joka vaikuttaa suoritusarvoihin lennon tai laskun aikana.

6) Hätä- tai pelastusjärjestelmien tai -laitteiden toimintahäiriö, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

7) Kyvyttömyys hallita matkustamon ilmanpainetta.

▼B

8) Kriittisen alhainen polttoainemäärä tai polttoainemäärä määränpäässä alle vaaditun loppuvarapolttoaineen.

9) Miehistön happijärjestelmän käyttö.

10) Ohjaamo- tai matkustamomiehistönjäsenen toimintakyvyn menetys, joka johtaa miehistön lukumäärän vähenemiseen alle miehistön hyväksytyn vähimmäiskokoonpanon.

11) Miehistön väsymys, joka vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa miehistön kykyyn suorittaa lentoon liittyvät tehtävänsä turvallisesti.

5. ULKOINEN YMPÄRISTÖ JA SÄÄ

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäys toisen ilma-aluksen kanssa, törmäys maastoon tai esteeseen ([1]) taikka törmäyksen uhka.

2) Yhteentörmäysvaarasta varoittavan järjestelmän (ACAS) antama toimintaohje (RA).

3) Maan läheisyydestä varoittavan järjestelmän aktivoituminen, esimerkiksi GPWS:n (Ground Proximity Warning System) tai TAWS:n (Terrain Awareness and Warning System) antama varoitus.

4) Törmääminen luonnonvaraisiin eläimiin, mukaan luettuna lintutörmäys.

5) Vieraan esineen aiheuttama vaurio.

6) Odottamaton kiitotien pinnan huono kunto.

7) Jättöpyörteeseen joutuminen.

8) Ilma-aluksen toiminnan häirintä tuliaseilla, ilotulitteilla, leijoilla, laservaloilla, voimakastehoisilla valoilla, lasersäteillä, kauko-ohjatuilla ilma-aluksilla, lennokeilla tai vastaavilla keinoilla.

9) Salamanisku, joka aiheuttaa vaurioita ilma-alukselle tai johtaa ilma-aluksen jonkin järjestelmän menetykseen tai toimintahäiriöön.

10) Joutuminen raekuuroon, joka aiheuttaa vaurioita ilma-alukselle tai johtaa ilma-aluksen jonkin järjestelmän menetykseen tai toimintahäiriöön.

11) Voimakkaaseen turbulenssiin joutuminen tai muu vastaava tapahtuma, joka aiheuttaa vammoja ilma-aluksessa oleville henkilöille tai jonka katsotaan edellyttävän ilma-aluksen turbulenssitarkastusta.

12) Merkittävä windshear-ilmiöön tai ukkosmyrskyyn joutuminen, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

13) Jäätäviin olosuhteisiin joutuminen, joka aiheuttaa hallintavaikeuksia tai vaurioita ilma-alukselle tai johtaa ilma-aluksen jonkin järjestelmän menetykseen tai toimintahäiriöön.

14) Vulkaaniseen tuhkaan joutuminen.

6. TURVATOIMET

1) Pommiuhka tai kaappaus.

2) Vaikeudet päihtyneiden, väkivaltaisten tai häiriötä aiheuttavien matkustajien hillitsemisessä.

3) Salamatkustajan löytyminen.

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.

▼B

LIITE II

POIKKEAMAT, JOTKA LIITTYVÄT ILMA-ALUKSEN TEKNISEEN KUNTOON, HUOLTOON JA KORJAUKSEEN

1. VALMISTUS

Tuotanto-organisaation luovuttamien tuotteiden, osien tai laitteiden sellainen poikkeaminen sovellettavista suunnittelutiedoista, joka voisi tyyppihyväksyntätodistuksen tai suunnitteluhyväksynnän haltijan mukaan johtaa turvallisuutta heikentävään tilanteeseen.

2. SUUNNITTELU

Tuotteen, osan tai laitteen vika, toimintahäiriö, puute tai muu poikkeama, joka on johtanut tai voi johtaa turvallisuutta heikentävään tilanteeseen.

Huomautus: Luetteloa sovelletaan poikkeamiin, jotka ilmenevät tuotteessa, osassa tai laitteessa, joka kuuluu tyyppihyväksyntätodistuksen, rajoitetun tyyppihyväksyntätodistuksen, lisätyyppihyväksyntätodistuksen, ETSO-valtuutuksen, suuren korjauksen suunnitteluhyväksynnän tai muun hyväksynnän piiriin, joka katsotaan annetuksi asetuksen (EU) N:o 748/2012 ([1]) mukaisesti.

3. HUOLTO JA JATKUVAN LENTOKELPOISUUDEN HALLINTA

1) Vakava rakennevaurio (esimerkiksi murtuma, pysyvä muodonmuutos, delaminaatio, liitosten aukeaminen, palaminen, liiallinen kuluminen tai korroosio), joka havaitaan ilma-aluksen tai komponentin huollon aikana.

2) Vakava vuoto tai saastuminen (esimerkiksi hydraulinesteen, polttoaineen, öljyn tai muiden nesteiden tai kaasun).

3) Moottorin tai voimalaitteen ja/tai voimansiirron osan vika tai toimintahäiriö, jolla on yksi tai useampia seuraavista vaikutuksista:

a) osien/sirpaleiden sinkoutuminen suojuksen läpi;

b) moottorin kiinnitysrakenteen vikaantuminen.

4) Potkurin vaurio, vika tai puute, joka voisi johtaa potkurin tai sen olennaisen osan irtoamiseen lennon aikana ja/tai potkurin säädön toimintahäiriöihin.

5) Pääroottorin vaihteiston tai kiinnityksen vaurio, vika tai puute, joka voisi johtaa roottorikokoonpanon irtoamiseen lennon aikana ja/tai roottorin säädön toimintahäiriöihin.

6) Turvallisuuden kannalta kriittisen järjestelmän tai laitteen, myös pelastusjärjestelmien tai -laitteiden merkittävät toimintahäiriöt huoltotestauksen aikana tai näiden järjestelmien aktivoinnin epäonnistuminen huollon jälkeen.

7) Ilma-aluksen komponenttien virheellinen kokoonpano tai asennus, joka havaitaan sellaisen tarkastus- tai testausmenettelyn aikana, jota ei ole suunniteltu nimenomaan tätä tarkoitusta varten.

8) Vakavan puutteen virheellinen arviointi tai vakava minimivarusteluettelon (MEL) ja tekniseen matkapäiväkirjaan liittyvien menettelyjen noudattamatta jättäminen.

([1]) Komission asetus (EU) N:o 748/2012, annettu 3 päivänä elokuuta 2012, ilma-alusten ja niihin liittyvien tuotteiden, osien ja laitteiden lentokelpoisuus- ja ympäristösertifiointia sekä suunnittelu- ja tuotanto-organisaatioiden sertifiointia koskevista täytäntöönpanosäännöistä (EUVL L 224, 21.8.2012, s. 1).

▼B

9) Sähköjohdotusjärjestelmän (EWIS) vakava vaurio.

10) Käyttöiältään rajoitetun kriittisen osan vika, joka aiheuttaa osan poistamisen ennen sen käyttöiän loppua.

11) Tuntematonta tai epäilyttävää alkuperää olevien tuotteiden, osien tai materiaalien taikka lentokelvottomien kriittisten osien käyttö.

12) Harhaanjohtavat, virheelliset tai riittämättömät sovellettavat huoltotiedot tai -menetelmät, jotka voivat johtaa merkittäviin huoltovirheisiin, mukaan luettuina kieliongelmat.

13) Ilma-aluksen huoltorajoitusten tai määräaikaishuoltojen virheellinen valvonta tai soveltaminen.

14) Ilma-aluksen luovuttaminen huollosta liikenteeseen, vaikka siinä on jokin lentoturvallisuuden vaarantava puute.

15) Ilma-alukselle huoltotoimien aikana aiheutunut vakava vaurio, joka johtuu virheellisestä huollosta tai epäasianmukaisen tai epäkunnossa olevan maalaitteiston käytöstä ja joka edellyttää muita huoltotoimia.

16) Havaitut palamiseen, sulamiseen, savun muodostumiseen, kipinöintiin, ylikuumenemiseen tai tulipaloon liittyvät poikkeamat.

17) Mikä tahansa poikkeama, jossa ihmisen toimintakyky, henkilöstön väsymys mukaan luettuna, on suoraan vaikuttanut tai olisi voinut myötävaikuttaa onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen syntymiseen.

18) Lennonrekisteröintijärjestelmän (kuten lentoarvotallentimen, tietoliikenteen rekisteröintijärjestelmän tai ohjaamoäänittimen) merkittävä toimintahäiriö, luotettavuusongelma tai toistuva tallenteen laatuun liittyvä ongelma taikka lennonrekisteröintijärjestelmän toimintakunnon varmistamisessa tarvittavien tietojen puutteellisuus.

▼B

LIITE III

POIKKEAMAT, JOTKA LIITTYVÄT LENNONVARMISTUSPALVELUIHIN JA -LAITTEISIIN

Huomautus: Tämä liite on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

1. ILMA-ALUKSEEN LIITTYVÄT POIKKEAMAT

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäys toisen ilma-aluksen kanssa, törmäys maastoon tai esteeseen ([1]) taikka törmäyksen uhka, mukaan luettuna maahan törmäyksen uhka ilma-aluksen ollessa normaalisti ohjaajan hallinnassa (CFIT).

2) Porrastusminimin alitus ([2]).

3) Riittämätön porrastus ([3]).

4) Yhteentörmäysvaarasta varoittavan järjestelmän (ACAS) antama toiminta-ohje (RA).

5) Törmääminen luonnonvaraisiin eläimiin, mukaan luettuna lintutörmäys.

6) Ajautuminen ulos rullaustieltä tai kiitotieltä.

7) Tosiasiallinen tai mahdollinen rullaustie- tai kiitotieturvallisuuspoikkeama (tunkeutuminen rullaustielle tai kiitotielle).

8) Tunkeutuminen loppulähestymis- ja lentoonlähtöalueelle (FATO).

9) Ilma-aluksen poikkeaminen lennonjohdon selvityksestä.

10) Ilma-aluksen poikkeaminen sovellettavasta ilmaliikenteen hallinnan säännöstöstä:

a) Ilma-aluksen poikkeaminen sovellettavista julkaistuista ilmaliikenteen hallintamenetelmistä;

b) Ilmatilan loukkaus, mukaan luettuna luvaton lentäminen ilmatilaan;

c) Poikkeaminen ilmaliikenteen hallintaan liittyvistä ilma-aluksen laite- ja toimintavaatimuksista, joista on määrätty sovellettavassa säännöstössä.

11) Kutsumerkkisekaannuksiin liittyvät poikkeamat.

2. PALVELUIDEN TAI TOIMINTOJEN HEIKKENEMINEN TAI EPÄKUNTOISUUS

1) Kyvyttömyys antaa ilmaliikenteen hallintapalvelua tai suorittaa ilmaliikenteen hallinnan tehtäviä:

a) Kyvyttömyys antaa ilmaliikennepalvelua tai suorittaa ilmaliikennepalvelun tehtäviä;

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.
([2]) Tilanne, jossa määrätty porrastusminimi on alittunut ilma-alusten välillä tai ilma-aluksen ja sellaisen ilmatilan välillä, jota varten on määrätty porrastusminimi.
([3]) Jos porrastusminimiä ei ole määrätty, tilanne, jossa ilma-alusten havaittiin olleen liian lähellä toisiaan siten, etteivät lentäjät ole kyenneet varmistamaan turvallista porrastusta.

▼B

b) Kyvyttömyys antaa ilmatilan hallintapalvelua tai suorittaa ilmatilan hallinnan tehtäviä;

c) Kyvyttömyys antaa ilmaliikennevirtojen säätely- ja kapasiteettipalvelua tai suorittaa ilmaliikennevirtojen säätelyyn ja ilmatilan kapasiteettiin liittyviä tehtäviä.

2) Puuttuvat tiedot tai selvästi virheellisten, vioittuneiden, puutteellisten tai harhaanjohtavien tietojen antaminen missä tahansa tukipalvelussa ([1]), mukaan luettuna kiitotien pinnan huonoon kuntoon liittyvät tiedot.

3) Viestintäpalvelun häiriö.

4) Valvontapalvelun häiriö.

5) Tietojenkäsittely- ja tiedonjakelutoiminnon tai -palvelun häiriö.

6) Suunnistuspalvelun häiriö.

7) Ilmaliikenteen hallintajärjestelmän turvatoimien häiriö, jolla on ollut tai olisi voinut olla suoria negatiivisia vaikutuksia turvallisen palvelun antamiseen.

8) Merkittävä ilmaliikennepalvelun sektorin tai työpisteen ylikuormitus, joka saattaa johtaa palveluiden heikkenemiseen.

9) Tärkeiden viestien virheellinen vastaanotto tai tulkinta, mukaan luettuna kykenemättömyys ymmärtää käytettyä kieltä, jos tällä on ollut tai olisi voinut olla suoria negatiivisia vaikutuksia turvallisen palvelun antamiseen.

10) Pitkäkestoinen yhteyden menetys ilma-alukseen tai toiseen ilmaliikennepalveluyksikköön.

3. MUUT POIKKEAMAT

1) Hätäilmoitus (”Mayday” tai ”Pan”).

2) Merkittävä ulkoinen puuttuminen lennonvarmistuspalveluiden toimintaan (esimerkiksi FM-taajuudella lähettävät radioasemat häiritsevät ILS:n (mittarilaskeutumisjärjestelmä) tai VOR:n (VHF-monisuuntamajakka) toimintaa sekä viestintää).

3) Ilma-aluksen, ilmaliikennepalveluyksikön tai radioliikenteen toiminnan häirintä tuliaseilla, ilotulitteilla, leijoilla, laservaloilla, voimakastehoisilla valoilla, lasersäteillä, kauko-ohjatuilla ilma-aluksilla, lennokeilla tai vastaavilla keinoilla.

4) Polttoaineen pakkotyhjennys.

5) Pommiuhka tai kaappaus.

6) Väsymys, joka vaikuttaa tai saattaa vaikuttaa kykyyn suorittaa lennonvarmistuksen tai ilmaliikennepalvelun tehtävät turvallisesti.

7) Mikä tahansa poikkeama, jossa ihmisen toimintakyky on suoraan vaikuttanut tai olisi voinut myötävaikuttaa onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen syntymiseen.

([1]) Esimerkiksi ilmaliikennepalvelu (ATS), lähestymisalueiden automaattinen tiedotuspalvelu (ATIS), sääpalvelu, suunnistustietokannat, kartat, kaaviot, ilmailutiedotuspalvelu (AIS), käsikirjat.

▼B

LIITE IV

POIKKEAMAT, JOTKA LIITTYVÄT LENTOPAIKKOIHIN JA MAAPALVELUIHIN

1. LENTOPAIKAN TURVALLISUUDEN HALLINTA

Huomautus: Tämä jakso on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

1.1 **Ilma-alukseen ja esteeseen liittyvät poikkeamat**

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäys toisen ilma-aluksen kanssa, törmäys maastoon tai esteeseen ([1]) taikka törmäyksen uhka.

2) Törmääminen luonnonvaraisiin eläimiin, mukaan luettuna lintutörmäys.

3) Ajautuminen ulos rullaustieltä tai kiitotieltä.

4) Tosiasiallinen tai mahdollinen rullaustie- tai kiitotieturvallisuuspoikkeama (tunkeutuminen rullaustielle tai kiitotielle).

5) Tunkeutuminen loppulähestymis- ja lentoonlähtöalueelle (FATO) tai ajautuminen ulos sieltä.

6) Ilma-alus tai ajoneuvo ei noudattanut selvitystä, ohjetta tai rajoitusta toimiessaan lentopaikan kenttäalueella (esimerkiksi väärä kiitotie, rullaustie tai lentopaikan rajoitettu osa).

7) Lentopaikan kenttäalueella oleva vieras esine, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

8) Lentopaikalla tai lentopaikan läheisyydessä on esteitä, joita ei ole julkaistu AIP:ssä (ilmailukäsikirja) tai NOTAMissa (tiedotus ilmailijoille) ja/tai joita ei ole merkitty tai valaistu asianmukaisesti.

9) Ajoneuvon, laitteen tai henkilön aiheuttama häirintä ilma-aluksen työnnössä, moottorivoimalla peruutuksessa tai rullauksessa.

10) Matkustajien tai ulkopuolisen henkilön jättäminen asematasolle ilman valvontaa.

11) Suihkumoottorin ilmavirran, roottorin alasvirtauksen tai potkurin ilmavirran vaikutus.

12) Hätäilmoitus (”Mayday” tai ”Pan”).

1.2 **Palveluiden tai toimintojen heikkeneminen tai epäkuntoisuus**

1) Viestintäyhteyden katkeaminen tai häiriö viestinnässä seuraavien välillä:

   a) Lentopaikka, ajoneuvo tai muu maahenkilöstö ja ilmaliikennepalveluyksikkö tai asematasovalvonnan palveluyksikkö;

   b) Asematasovalvonnan palveluyksikkö ja ilma-alus, ajoneuvo tai ilmaliikennepalveluyksikkö.

2) Lentopaikan laitteen tai järjestelmän merkittävä vika, toimintahäiriö tai puute, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen tai siinä olevien henkilöiden turvallisuuden.

3) Merkittävät puutteet lentopaikan valaistuksessa, merkinnöissä tai kylteissä.

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.

▼B

4) Vika lentopaikan hälytysjärjestelmässä.

5) Pelastus- ja palontorjuntapalveluja ei käytettävissä sovellettavien vaatimusten mukaisesti.

1.3 **Muut poikkeamat**

1) Lentopaikan laitteissa, lähiympäristössä tai välineissä ilmennyt tuli, savu tai räjähdykset, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Lentopaikan turvatoimiin liittyvät poikkeamat (esimerkiksi luvaton pääsy alueelle, vahingonteko, pommiuhka).

3) Lentopaikan toimintaolosuhteiden merkittävästä muuttumisesta ilmoittamatta jättäminen, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

4) Puuttuva, virheellinen tai riittämätön jäänpoisto/jäänestokäsittely.

5) Merkittävä vuoto polttoaineen tankkauksen aikana.

6) Epäpuhtaan tai väärän tyyppisen polttoaineen tai muiden välttämättömien nesteiden ja kaasujen täydennys (mukaan luettuina happi, typpi, öljy ja juomavesi).

7) Puutteet kiitotien pinnan huonon kunnon edellyttämissä toimenpiteissä.

8) Mikä tahansa poikkeama, jossa ihmisen toimintakyky on suoraan vaikuttanut tai olisi voinut myötävaikuttaa onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen syntymiseen.

2. ILMA-ALUKSEN MAAHUOLINTA

Huomautus: Tämä jakso on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

2.1 **Ilma-alukseen ja lentopaikkaan liittyvät poikkeamat**

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäys toisen ilma-aluksen kanssa, törmäys maastoon tai esteeseen ([1]) taikka törmäyksen uhka.

2) Kiitotie- tai rullaustieturvallisuuspoikkeama (tunkeutuminen kiitotielle tai rullaustielle).

3) Ajautuminen ulos kiitotieltä tai rullaustieltä.

4) Kuljetetusta matkatavarasta, postista tai rahdista aiheutunut ilma-aluksen rakenteiden, järjestelmien ja laitteiden merkittävä saastuminen.

5) Ajoneuvon, laitteen tai henkilön aiheuttama häirintä ilma-aluksen työnnössä, moottorivoimalla peruutuksessa tai rullauksessa.

6) Lentopaikan kenttäalueella oleva vieras esine, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

7) Matkustajien tai ulkopuolisen henkilön jättäminen asematasolle ilman valvontaa.

8) Lentopaikan laitteissa, lähiympäristössä tai välineissä ilmennyt tuli, savu tai räjähdykset, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

9) Lentopaikan turvatoimiin liittyvät poikkeamat (esimerkiksi luvaton pääsy alueelle, vahingonteko, pommiuhka).

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.

▼B

2.2 **Palveluiden tai toimintojen heikkeneminen tai epäkuntoisuus**

1) Viestintäyhteyden katkeaminen tai häiriö viestinnässä ilma-aluksen, ajoneuvon, ilmaliikennepalveluyksikön tai asematasovalvonnan palveluyksikön välillä.

2) Lentopaikan laitteen tai järjestelmän merkittävä vika, toimintahäiriö tai puute, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen tai siinä olevien henkilöiden turvallisuuden.

3) Merkittävät puutteet lentopaikan valaistuksessa, merkinnöissä tai kylteissä.

2.3 **Maahuolintaan liittyvät poikkeamat**

1) Matkustajien, matkatavaroiden, postin tai rahdin virheellinen käsittely tai kuormaus, jolla on todennäköisesti merkittävä vaikutus ilma-aluksen massaan ja/tai massakeskiön asemaan (mukaan luettuna huomattavat virheet kuormauslaskelmissa).

2) Ilma-alukseen nousussa käytettävän laitteiston poistaminen tavalla, joka vaarantaa ilma-aluksessa olevien henkilöiden turvallisuuden.

3) Matkatavaroiden, postin tai rahdin virheellinen sijoittaminen tai kiinnittäminen, joka todennäköisesti aiheuttaa vaaraa ilma-alukselle, sen laitteille tai siinä oleville henkilöille tai vaikeuttaa ilma-aluksen evakuointia.

4) Vaarallisten aineiden kuljettaminen, kuljettamisen yritys tai käsitteleminen, joka on johtanut tai olisi voinut johtaa toiminnan turvallisuuden vaarantumiseen tai turvallisuutta heikentävään tilanteeseen (esimerkiksi vaarallisten aineiden kuljetusvaaratilanne tai -onnettomuus, joka on määritelty ICAO:n kuljetussäännöstössä ([1])).

5) Matkatavaroiden kohdentamista tai matkustajien tunnistamista koskevien vaatimusten noudattamatta jättäminen.

6) Ilma-aluksen maahuolintaa ja asematasolla tehtäviä huoltotoimia koskevien menetelmien, etenkin jäänpoisto-, tankkaus- tai kuormausmenetelmien, noudattamatta jättäminen, mukaan luettuna laitteiston virheellinen sijoitus tai poisto.

7) Merkittävä vuoto polttoaineen tankkauksen aikana.

8) Väärän polttoainemäärän tankkaus, jolla on todennäköisesti merkittävä vaikutus ilma-aluksen toiminta-aikaan, suoritusarvoihin, massakeskiön asemaan tai rakenteelliseen lujuuteen.

9) Epäpuhtaan tai väärän tyyppisen polttoaineen tai muiden välttämättömien nesteiden ja kaasujen täydennys (mukaan luettuina happi, typpi, öljy ja juomavesi).

10) Maahuolinnassa käytettävän maalaitteen vika, toimintahäiriö tai puute, joka johtaa tai saattaa johtaa ilma-aluksen vaurioitumiseen (esimerkiksi hinaustanko tai maavirtalaite (GPU)).

11) Puuttuva, virheellinen tai riittämätön jäänpoisto/jäänestokäsittely.

12) Maahuolintalaitteen tai ajoneuvojen ilma-alukselle aiheuttama vaurio, mukaan luettuina aiemmin ilmoittamattomat vauriot.

13) Mikä tahansa poikkeama, jossa ihmisen toimintakyky on suoraan vaikuttanut tai olisi voinut myötävaikuttaa onnettomuuden tai vakavan vaaratilanteen syntymiseen.

([1]) Technical Instructions for the Safe Transport of Dangerous Goods by Air (ICAO – Doc 9284).

▼B

LIITE V

POIKKEAMAT, JOTKA KOSKEVAT MUITA ILMA-ALUKSIA KUIN VAATIVIA MOOTTORIKÄYTTÖISIÄ ILMA-ALUKSIA, MUKAAN LUKIEN PURJELENTOKONEET JA ILMAA KEVYEMMÄT ILMA-ALUKSET

Tässä liitteessä tarkoitetaan

a) ’muilla ilma-aluksilla kuin vaativilla moottorikäyttöisillä ilma-aluksilla’ mitä tahansa muuta ilma-alusta kuin asetuksen (EY) N:o 216/2008 3 artiklan j kohdassa määriteltyä;

b) ’purjelentokoneella’ komission täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 923/2012 ([1]) 2 artiklan 117 kohdassa tarkoitettua;

c) ’ilmaa kevyemmillä ilma-aluksilla’ Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivin 2009/43/EY ([2]) liitteessä olevassa jaksossa ”Luettelossa käytetyt määritelmät ja termit” kohdassa ML10 tarkoitettua.

1. MUUT ILMA-ALUKSET KUIN VAATIVAT MOOTTORIKÄYTTÖISET ILMA-ALUKSET, LUKUUN OTTAMATTA PURJELENTOKONEITA JA ILMAA KEVYEMPIÄ ILMA-ALUKSIA

Huomautus: Tämä jakso on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

1.1 **Lentotoiminta**

1) Tahaton hallinnan menetys.

2) Laskeutuminen aiotun laskualueen ulkopuolelle.

3) Kyvyttömyys saavuttaa vaadittavat ilma-aluksen suoritusarvot, jotka odotetaan saavutettavan tavanomaisissa olosuhteissa lentoonlähdön, nousun tai laskun aikana, tai epäonnistuminen niiden saavuttamisessa.

4) Kiitotieturvallisuuspoikkeama (tunkeutuminen kiitotielle).

5) Ajautuminen ulos kiitotieltä.

6) Lentäminen ilma-aluksella, joka ei ollut lentokelpoinen tai jonka lennon valmisteluja ei ollut suoritettu loppuun, mikä on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

7) Ilma-aluksen, jota ei ole hyväksytty IFR-lentämiseen (mittarilentosäännöt), tai lentäjän, jolla ei ole kelpoisuutta IFR-lentämiseen, tahaton lentäminen mittarisääolosuhteisiin (IMC), joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

([1]) Komission täytäntöönpanoasetus (EU) N:o 923/2012, annettu 26 päivänä syyskuuta 2012, yhteisistä lentosäännöistä, lennonvarmistuspalveluja ja -menetelmiä koskevista operatiivisista säännöksistä sekä täytäntöönpanoasetuksen (EU) N:o 1035/2011 ja asetusten (EY) N:o 1265/2007, (EY) N:o 1794/2006, (EY) N:o 730/2006, (EY) N:o 1033/2006 ja (EU) N:o 255/2010 muuttamisesta (EUVL L 281, 13.10.2012, s. 1).

([2]) Euroopan parlamentin ja neuvoston direktiivi 2009/43/EY, annettu 6 päivänä toukokuuta 2009, yhteisön sisällä tapahtuvia puolustukseen liittyvien tuotteiden siirtoja koskevien ehtojen yksinkertaistamisesta (EUVL L 146, 10.6.2009, s. 1).

▼B

8) Rahdin ([1]) tahaton irtoaminen.

1.2 **Tekniset poikkeamat**

1) Poikkeuksellinen voimakas tärinä (esimerkiksi siivekkeen tai korkeusperäsimen värinä tai potkurin tärinä).

2) Ohjaimen virheellinen toiminta tai irtikytkeytyminen.

3) Ilma-aluksen rakenteiden vika tai merkittävä heikkeneminen.

4) Ilma-aluksen jonkin rakenneosan tai laitteen irtoaminen lennon aikana.

5) Moottorin, roottorin, potkurin, polttoainejärjestelmän tai muun olennaisen järjestelmän vika.

6) Nestevuoto, joka aiheutti palovaaran tai ilma-aluksen rakenteiden, järjestelmien tai laitteiden mahdollisesti vaarallisen saastumisen taikka vaaraa ilma-aluksessa oleville henkilöille.

1.3 **Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun ja ilmaliikenteen hallinnan kanssa**

1) Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun kanssa (esimerkiksi annettujen palvelujen virheellisyys, keskenään ristiriitaiset viestit tai poikkeaminen selvityksestä), joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Ilmatilan loukkaus.

1.4 **Hätätilanteet ja muut kriittiset tilanteet**

1) Mikä tahansa hätäkutsuun johtava poikkeama.

2) Tulipalo, räjähdys, savu tai myrkylliset kaasut ilma-aluksessa.

3) Lentäjän toimintakyvyn menetys, joka johtaa kyvyttömyyteen suorittaa tehtäviä.

1.5 **Ulkoinen ympäristö ja sää**

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva törmäys toiseen ilma-alukseen, maastoon tai esteeseen ([2]).

2) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäyksen uhka toisen ilma-aluksen, maaston tai esteen ([2]) kanssa, joka edellyttää hätäväistöliikkeen tekemistä törmäyksen estämiseksi.

3) Törmääminen luonnonvaraisiin eläimiin, mukaan luettuna lintutörmäys, joka aiheutti vaurioita ilma-alukselle tai johti jonkin olennaisen toiminnon menetykseen tai toimintahäiriöön.

4) Ilma-aluksen toiminnan häirintä tuliaseilla, ilotulitteilla, leijoilla, laservaloilla, voimakastehoisilla valoilla, lasersäteillä, kauko-ohjatuilla ilma-aluksilla, lennokeilla tai vastaavilla keinoilla.

5) Salamanisku, joka aiheutti vaurioita ilma-alukselle tai johti ilma-aluksen jonkin toiminnon menetykseen.

6) Joutuminen voimakkaaseen turbulenssiin, joka aiheutti vammoja ilma-aluksessa oleville henkilöille tai tarpeen tarkastaa turbulenssin ilma-alukselle aiheuttamat vahingot lennon jälkeen.

7) Jäätyminen, mukaan luettuna kaasuttimen jäätyminen, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

([1]) Tätä kohtaa sovelletaan ainoastaan asetuksen (EY) N:o 216/2008 3 artiklan i alakohdassa tarkoitettuun kaupalliseen lentotoimintaan.

([2]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.

▼B

2. PURJELENTOKONEET (LIITIMET)

Huomautus: Tämä jakso on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

2.1 **Lentotoiminta**

1) Tahaton hallinnan menetys.

2) Poikkeama, jossa purjelentokoneen lentäjä ei kyennyt irrottamaan joko vintturin hinausvaijeria tai lentokonehinauksessa käytettävää hinausköyttä ja joutui turvautumaan hätätilannemenetelmiin sen irrottamiseksi.

3) Vintturin hinausvaijerin tai lentokonehinauksessa käytettävän hinausköyden irrottaminen, jos se on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa purjelentokoneen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

4) Jos kyse on moottoripurjelentokoneesta, moottorin vikaantuminen lentoonlähdön aikana.

5) Lentäminen purjelentokoneella, joka ei ollut lentokelpoinen tai jonka lennon valmistelu on ollut puutteellinen, mikä on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa purjelentokoneen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2.2 **Tekniset poikkeamat**

1) Poikkeuksellinen voimakas tärinä (esimerkiksi siivekkeen tai korkeusperäsimen värinä tai potkurin tärinä).

2) Ohjaimen virheellinen toiminta tai irtikytkeytyminen.

3) Purjelentokoneen rakenteiden vika tai merkittävä heikkeneminen.

4) Purjelentokoneen jonkin rakenneosan tai laitteen irtoaminen lennon aikana.

2.3 **Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun ja ilmaliikenteen hallinnan kanssa**

1) Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun kanssa (esimerkiksi annettujen palvelujen virheellisyys, keskenään ristiriitaiset viestit tai poikkeaminen selvityksestä), joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa purjelentokoneen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Ilmatilan loukkaukset.

2.4 **Hätätilanteet ja muut kriittiset tilanteet**

1) Mikä tahansa hätäkutsuun johtava poikkeama.

2) Tilanne, jossa ei ole käytettävissä turvallista laskualuetta.

3) Tulipalo, räjähdys, savu tai myrkylliset kaasut purjelentokoneessa.

4) Lentäjän toimintakyvyn menetys, joka johtaa kyvyttömyyteen suorittaa tehtäviä.

2.5 **Ulkoinen ympäristö ja sää**

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva törmäys ilma-alukseen, maastoon tai esteeseen ([1]).

2) Maassa tai ilmassa tapahtuva yhteentörmäyksen uhka ilma-aluksen, maaston tai esteen ([1]) kanssa, joka edellyttää hätäväistöliikkeen tekemistä yhteentörmäyksen estämiseksi.

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.

▼B

3) Purjelentokoneen toiminnan häirintä tuliaseilla, ilotulitteilla, leijoilla, laservaloilla, voimakastehoisilla valoilla, lasersäteillä, kauko-ohjatuilla ilma-aluksilla, lennokeilla tai vastaavilla keinoilla.

4) Salamanisku, joka aiheuttaa vaurioita purjelentokoneelle.

3. ILMAA KEVYEMMÄT ILMA-ALUKSET (ILMAPALLOT JA ILMALAIVAT)

Huomautus: Tämä jakso on jäsennelty siten, että merkitykselliset poikkeamat on poikkeamista ilmoittamisen helpottamiseksi yhdistetty niihin toimintaluokkiin, joiden yhteydessä poikkeamat kokemuksen perusteella yleensä ilmenevät. Esitystapa ei kuitenkaan tarkoita sitä, että poikkeamista ei pitäisi ilmoittaa, jos ne tapahtuvat niihin luettelossa yhdistetyn toimintaluokan ulkopuolella.

3.1 **Lentotoiminta**

1) Lentäminen ilmaa kevyemmällä ilma-aluksella, joka ei ollut lentokelpoinen tai jonka lennon valmistelu on ollut puutteellinen, mikä on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilmaa kevyemmän ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Tahaton ja pysyvä pilottiliekin sammuminen.

3.2 **Tekniset poikkeamat**

1) Jonkin seuraavassa luetellun osan tai hallintalaitteen vika: polttoainesäiliön nousuputki, kuoren väkipyörä, pallon hallintapunos, kiinnitysköysi, polttimen kaasuventtiilin vuoto, polttoainesäiliön käyttöventtiilin vuoto, karabiinihaka, vaurio polttoaineputkessa, kaasuventtiili, kuori tai ilmasäiliö, kuoren puhallin, kuoren ylipaineventtiili (kaasupallossa), vinssi (ankkuroidussa kaasupallossa).

2) Nostavan kaasun merkittävä vuoto tai menetys (esimerkiksi huokoisuus tai venttiilin huono tiiveys).

3.3 **Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun ja ilmaliikenteen hallinnan kanssa**

1) Vuorovaikutus lennonvarmistuspalvelun kanssa (esimerkiksi annettujen palvelujen virheellisyys, keskenään ristiriitaiset viestit tai poikkeaminen selvityksestä), joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilmaa kevyemmän ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Ilmatilan loukkaus.

3.4 **Hätätilanteet ja muut kriittiset tilanteet**

1) Mikä tahansa hätäkutsuun johtava poikkeama.

2) Tulipalo, räjähdys, savu tai myrkylliset kaasut ilmaa kevyemmässä ilma-aluksessa (polttimen tavanomaisen toiminnan ylittävinä määrinä).

3) Ilmaa kevyemmässä ilma-aluksessa olevan henkilön putoaminen korista.

4) Lentäjän toimintakyvyn menetys, joka johtaa kyvyttömyyteen suorittaa tehtäviä.

▼B

5) Maahenkilöstön tahaton nosto tai veto, joka aiheuttaa henkilön kuoleman tai vamman.

3.5 **Ulkoinen ympäristö ja sää**

1) Maassa tai ilmassa tapahtuva törmäys tai törmäyksen uhka ilma-alukseen, maastoon tai esteeseen ([1]), joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilmaa kevyemmän ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

2) Ilmaa kevyemmän ilma-aluksen toiminnan häirintä tuliaseilla, ilotulitteilla, leijoilla, laservaloilla, voimakastehoisilla valoilla, lasersäteillä, kaukoohjatuilla ilma-aluksilla, lennokeilla tai vastaavilla keinoilla.

3) Odottamaton joutuminen huonoihin sääolosuhteisiin, joka on vaarantanut tai olisi voinut vaarantaa ilmaa kevyemmän ilma-aluksen, siinä olevien henkilöiden tai muun henkilön turvallisuuden.

([1]) Esteitä ovat myös ajoneuvot.